

www.krasp.org.pl

Konferencja
Rektorów
Akademickich
Szkół
Polskich

Przewodniczący:

prof. dr hab. inż. Jan Szmidt
Rektor
Politechniki Warszawskiej
president@krasp.org.pl

Biuro KRASP:

Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa
tel.: 22 55 20 352
fax: 22 55 21 567
biuro@krasp.org.pl

Warszawa, 14 sierpnia 2018 r.

KRASP/174/2018

Szanowny Pan
Piotr Müller
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
ul. Wspólna 1/3
00-529 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo nr DLP.ZLS.1201.32.2018.kp z 25 lipca 2018 roku
w załączeniu przesyłam uwagi Zespołu Bolońskiego Konferencji Rektorów
Akademickich Szkół Polskich dotyczące projektu rozporządzenia w sprawie
charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach
6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Z wyrazami szacunku,

Prof. dr hab. inż. Jan Szmidt
Przewodniczący KRASP

Uwagi
Zespołu Bolońskiego
Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich
dotyczące projektu rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się
dla kwalifikacji na poziomach 6–8 Polskiej Ramy Kwalifikacji
(projekt rozporządzenia z dnia 25 lipca 2018 r.)

Uwagi ogólne

1. Charakterystyki efektów uczenia się w projektowanym rozporządzeniu (część I załącznika) są zbieżne z charakterystykami w obecnie obowiązującym rozporządzeniu (rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r.), W kilku miejscach skorygowano je w zgodzie z charakterystykami pierwszego stopnia w Polskiej Ramie Kwalifikacji. Charakterystyk drugiego stopnia nie rozwinięto w charakterystyki dla poszczególnych obszarów kształcenia, jak to miało miejsce poprzednio (w nowej ustawie obszary kształcenia „znikają”). W części II załącznika podano jedynie charakterystyki dla dziedziny sztuki, co ze względu na specyfikę tej dziedziny jest uzasadnione. Podobnie jak w obecnie obowiązującym rozporządzeniu, tak i w opiniowanym projekcie (w części III załącznika) podano charakterystyki będące podstawą do uzyskania kompetencji inżynierskich.
Wprowadzone zmiany (w stosunku do rozporządzenia obecnie obowiązującego) są zasadne ze względu na przepisy dotyczące Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji. Rezygnacja z charakterystyk właściwych dla obszarów kształcenia była postulowana przez środowisko akademickie od momentu opracowania charakterystyk poziomów Polskiej Ramy Kwalifikacji. Popieramy ją, tym bardziej, że projekt rozporządzenia wspiera specyficzne kształcenie inżynierskie i kształcenie w dziedzinie sztuki przez podanie, w obu tych przypadkach, specyficznych charakterystyk efektów uczenia się.
2. Rozporządzenie nie obejmuje charakterystyk dla kwalifikacji pełnej dla poziomu 5 PRK. Zdajemy sobie sprawę, że wynika to z delegacji ustawowej, uważamy jednak, że – zwłaszcza w kontekście postanowień niedawnej konferencji ministrów Europejskiego Obszaru Szkolnictwa Wyższego i treści komunikatu na ten temat na witrynie MNiSW (<https://www.nauka.gov.pl/aktualnosci-ministerstwo/konferencja-ministrow-europejskiego-obszaru-szkolnictwa-wyzszego-w-paryżu.html>) – kwestia potraktowania kształcenia na poziomie 5 PRK podobnie jak kształcenia na wyższych poziomach PRK powinna stać się przedmiotem szybkiej nowelizacji ustawy, a w ślad za tym przepisów rozporządzenia.

Uwagi dotyczące charakterystyk efektów uczenia się dla dziedziny sztuki

Wątpliwości budzi pozostawienie osobnych i szczegółowych charakterystyk efektów uczenia się dla poszczególnych działów sztuki (sztuki plastyczne, muzyczne, teatralne i filmowe). Część z nich znalazła już wyraz w charakterystykach zawartych w części I załącznika, które dotyczą wszystkich kierunków studiów i kompetencji osób kształcących się na tych studiach, np.

- wiersz w części II tabeli „wiedza o realizacji prac artystycznych” (P7S_WG) odpowiada zakresowo charakterystyce (P7S_WG) z części I tabeli („zna i rozumie główne tendencje rozwojowe ... dyscypliny artystycznej”),
- w wierszu „Krytycyzm” (P6-7S_KK) mamy sformułowania, które mieszczą się w interpretacjach (P6-7S_KK) w części I.

Podsumowując, specyfika kształcenia w obszarze „sztuki” nie uzasadnia nadmiernej szczegółowości charakterystyk w rozporządzeniu. Pozostawić należałoby wyłącznie opisy efektów uczenia się oddające specyfikę tej dziedziny, niedające się zinterpretować na podstawie charakterystyk z części I załącznika. Jeśli jednak środowisko uczelni artystycznych wyraża wolę pozostawienia proponowanych w projekcie opisów, to chyba należy się przychylić do jego opinii. Należy jednak zwrócić uwagę, że charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się dla dziedziny sztuki mogą być skomplikowane w odbiorze ze względu na łączenie dwóch opisów (opisów zawartych w części I i ich rozwinięcia w części II załącznika).

Uwagi szczegółowe

1. Zastąpienie użytego w obecnie obowiązującym rozporządzeniu sformułowania „główne trendy rozwojowe dyscyplin naukowych lub artystycznych istotnych dla programu kształcenia” (część I - P8S_WG) sformułowaniem „główne tendencje rozwojowe danej dyscypliny naukowej lub artystycznej” idzie dokładnie w przeciwnym kierunku niż wielokrotnie artykułowana przez kierownictwo MNiSW intencja pogłębienia interdyscyplinarności kształcenia doktorantów, odzwierciedlona w koncepcji szkół doktorskich, obejmujących co najmniej dwie dyscypliny. Postulujemy przywrócenie sformułowania z obecnie obowiązującego rozporządzenia.
2. Umiejętności realizacji prac artystycznych (sztuki teatralne i filmowe) P6S_UW nie powinny występować na poziomie 6, ale jedynie na poziomie 7, ponieważ studia w zakresie sztuk teatralnych i filmowych są prowadzone jako jednolite studia magisterskie.
3. Umiejętności improwizacyjne (sztuki muzyczne, sztuki teatralne i filmowe) P7S_UW powinny występować dla sztuk muzycznych na poziomie 6 i 7, a dla sztuk teatralnych i filmowych tylko na poziomie 7 (uzasadnienie – jw.). Umieszczenie umiejętności improwizacyjnych w sztukach muzycznych już na poziomie 6 jest istotne ze względu na wejście w życie znowelizowanych efektów uczenia się AEC z roku 2017.
4. Proponujemy – w celu zwiększenia czytelności przepisów i uzyskania zgodności formy prezentacji we wszystkich trzech częściach załącznika – przywrócenie występujących w obecnie obowiązującym rozporządzeniu w tabelach w części II i III załącznika wierszy zawierających „początkowe części” sformułowań efektów uczenia się, tzn. wierszy „wiedza: absolwent zna i rozumie”, „umiejętności: absolwent potrafi” i „kompetencje społeczne: absolwent jest gotów do”.